

Klachtnummer 2024/035

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klager I] en [klager II] (verder: klagers), ouders van [leerling], ex-leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school). Het bestuur en de school worden samen aangeduid met verweerders.

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 26 februari 2024 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur). De Commissie heeft op 21 maart 2024 van [bestuurder I], bestuurder (verder: bestuurder I) en [bestuurder II], bestuurder (verder: bestuurder II) een verweer ontvangen. Op 22 maart 2024 heeft de Commissie het [veiligheidsbeleid] van de school ontvangen.

Het verzoek van klagers van 8 april 2024 om gescheiden gehoord te worden, is bij brief van 12 april 2024 door de voorzitter van de Commissie gemotiveerd afgewezen.

Klager en verweerders zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 22 april 2024. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klagers;
- de directeur;
- bestuurder I;
- mr. M.P. Korevaar van Capra Advocaten te Zwolle (verder: de gemachtigde).

II. Standpunt van klagers

Het conflict is ontstaan in maart 2023 toen bleek dat [leerling], toen 4 jaar, vanaf november 2022 herhaaldelijk te maken heeft gehad met (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld door twee klas- en leeftijdgenoten op school. Klagers waren boos omdat de school hun meldingen over het schoppen en slaan van [leerling] door deze klasgenoten niet serieus nam en zij niet geloofd werden.

In het weekend van 10 maart 2023 vertelde [leerling] over een drietal incidenten waarin sprake is geweest van gewelddadig en onder dwang binnendringen van haar lichaam, zowel vaginaal als anaal, door diezelfde klasgenoten. Naar aanleiding van dit verhaal hebben klagers de school weer om hulp gevraagd. Tot verbazing van klagers blijkt dat de school hiervoor geen protocol en beleid heeft. In plaats daarvan wint de school advies bij deskundigen in. Ondanks de uitgebreide, expliciete toelichting van klagers aan de school strookt het advies van de GGD niet met de hulpvraag. Navraag door klagers

bij de GGD leert dat er essentiële informatie ontbreekt. Zo ging het niet om spelenderwijs aanraken en kijken naar geslachtsdelen, maar herhaaldelijk onder dwang binnendringen van het lichaam. Het advies wordt aangepast. Er volgen gesprekken in wisselende samenstellingen met de school, het bestuur, docenten, intern begeleiders, de jeugdarts van de GGD, de vertrouwenspersoon en diverse medische specialisten. De gevoerde gesprekken zijn niet bevredigend geweest en hebben niet geleid tot een volledige of correcte uitvoeringen van de adviezen van de deskundigen. De houding van de school en het bestuur hebben klagers als respectloos, intimiderend, verwijtend en onthutsend ervaren.

De incidenten zijn door de school en het bestuur in twijfel getrokken en de school weigert de door een GZ-specialist vastgestelde traumaklachten van [leerling] te erkennen. Ook heeft de school nagelaten om in de eerste twee weken na 10 maart 2023, toen [leerling] thuis zat omdat haar veiligheid op school niet gewaarborgd kon worden, naar het welzijn van [leerling] te informeren. Na de meivakantie 2023 worden klagers overvallen door het eenzijdige besluit van de school om het toezicht en de nabijheid voor [leerling] af te bouwen. Volgens de school ging het beter met [leerling], terwijl dit niet het geval is. Bovendien ontkent de school dat in die periode [leerling] weer wordt gepest en het seksueel geweld wordt voortgezet.

In de visie van klagers hebben de school en het bestuur nalatig gehandeld vanaf het moment van de eerste melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Zij voelen zich niet gehoord door de school, wordt niet geloofd wat zij zeggen en worden de gebeurtenissen door de school ontkend.

De klacht bestaat kort samengevat uit in de volgende klachtonderdelen:

1. De school stelt het organisatorisch belang centraal ten koste van de veiligheid van [leerling] en de andere leerlingen.
2. De school voert het gegeven deskundig advies en de gemaakte afspraken niet volledig en correct uit en koppelt dit niet uit eigen initiatief terug.
3. De school ontkent en ondermijnt gedurende het hele traject het geconstateerde medisch trauma.
4. De school trekt medisch advies van de expert in twijfel.
5. De school stelt zich ten opzichte van klagers en medische specialisten respectloos en intimiderend op.

III. Standpunt van verweerders

In de visie van verweerders is de klacht ongegrond.

Vanwege de ernst van de melding neemt de directeur van de school direct telefonisch contact op met klagers. De school schrikt van het verhaal, neemt de kwestie serieus, wint meteen advies in bij verschillende experts en heeft hierover contact met klagers. Ook heeft de school excuses aangeboden omdat er vanuit de school niet naar het welzijn van [leerling], die op dat moment twee weken thuis zit, is gevraagd. Na terugkeer op school zorgt de school dat er, in ieder geval tot aan de meivakantie, continu toezicht en nabijheid voor [leerling] is. Na de meivakantie wil de school dit afbouwen, omdat het beter ging met [leerling] en het niet meer werkbaar voor de leerkrachten was. Op advies van experts zoekt de school nog naar mogelijkheden om hier toch voor te kunnen zorgen. De in die periode door [leerling] als onprettig ervaren situaties in de klas, kwamen volgens de school niet overeen met observaties in de klas.

Organisatorisch belang

Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de school het organisatorisch belang belangrijker heeft gevonden dan het belang van [leerling] en de andere leerlingen. Niet alleen zou dit volstrekt in strijd zijn met de waarden en normen waarvoor de school en het bestuur staan, maar dit is ook feitelijk niet gebeurd. Dat er een moeilijke situatie was, dat klagers niet tevreden waren en dat er verschillen van mening waren, betekent niet dat de school het belang van [leerling] en de andere leerlingen niet voorop heeft gesteld.

Adviezen en afspraken

De school is niet op ongeoorloofde en/of ontoelaatbare wijze afgeweken van de deskundige adviezen. De school is en blijft zelf verantwoordelijk voor de leerlingen van school en zij mag daarin keuzes maken. Uit de feiten en de stukken blijkt niet dat de school hierin nalatig is geweest.

Medisch trauma

De school heeft het medisch vastgestelde en geconstateerde trauma nooit ontkend en ondermijnd. Het gevoel van klagers hierover wordt niet door hen onderbouwd.

Adviezen in twijfel trekken

Dat de school de adviezen van medische experts in twijfel heeft getrokken, is niet met feiten gestaafd.

Respectloze en intimiderende houding

De school herkent zich hier absoluut niet in. Zij heeft zich altijd professioneel en respectvol opgesteld. Respect is juist een van de kernwaarden van de school zoals blijkt uit het pestprotocol van de school.

Protocol

Bij de incidenten waren zeer jonge kinderen betrokken. Zo had [leerling] in maart 2023 nog de leeftijd van vier jaar. In tegenstelling tot wat klagers zeggen, heeft de school protocollen zoals een veiligheidsplan en een pestprotocol. Duidelijk is echter dat deze protocollen onvoldoende specifiek zijn voor deze situatie met zeer jonge kinderen.

Samenvattend komt het erop neer dat de school zich volledig heeft ingezet in het belang van [leerling] en de andere leerlingen, de kwestie uiterst serieus heeft genomen en niet nalatig is geweest in dit hele proces.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

De Commissie stelt voorop dat zij geen diepgravend onderzoek naar de feiten kan doen. Op basis van hetgeen klagers en verweerders hebben geschreven en tijdens de mondelinge behandeling hebben gezegd dient de Commissie zich een oordeel te vormen over het al dan niet (on)zorgvuldig handelen of nalaten van de school. Daaraan kan eventueel een advies aan het bevoegd gezag verbonden worden.

Samenvatting van het oordeel

De Commissie constateert dat de school de melding van 10 maart 2023 van klagers serieus heeft genomen, dat er meteen door de school advies is ingewonnen, dat direct nadat gebleken is dat de door de school neergelegde hulpvraag bij de GGD onjuist was deze is aangepast, dat er vele gesprekken met klagers en andere betrokkenen zijn gevoerd, dat de school excuses heeft aangeboden voor het niet informeren naar het welzijn van [leerling], dat de school maatregelen heeft getroffen om de veiligheid van [leerling] op school zoveel mogelijk te waarborgen, maar dat zij in het gehele proces te weinig klagers in het proces hebben meegenomen. Het gevolg is geweest dat de verhoudingen gaandeweg helaas zodanig zijn verslechterd dat het vertrouwen in een goede samenwerking tussen de school en klagers volledig werd verbroken. Onderstaand volgt een toelichting op klachtonderdelen.

Nalatigheid

De Commissie stelt vast dat de school tijdig de nodige maatregelen heeft getroffen om voor toezicht en nabijheid voor de veiligheid van [leerling] in de klas te zorgen. Ook zijn deskundigen ingeschakeld. De school heeft in redelijkheid gedaan wat van haar mocht worden verwacht. Dat klagers deze maatregelen niet vergaand genoeg vonden, maakt niet dat de school nalatig is geweest.

Veiligheid (1)

Dat het organisatorisch belang ten koste van de veiligheid van [leerling] op school is gegaan, kan de Commissie niet vaststellen. De school heeft gezorgd dat er continu nabijheid en toezicht voor [leerling] in de klas was. Toen dit na de meivakantie niet meer op deze wijze mogelijk was, heeft zij naar passende alternatieven gezocht en die gevonden. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Uitvoering adviezen en afspraken (2)

Hierover zijn klagers en de school het niet eens. Klagers zijn van mening dat de adviezen en afspraken niet volledig zijn uitgevoerd. De school vindt dat zij daarin een eigen verantwoordelijkheid heeft en dat ze heeft gedaan wat ze kon. Duidelijk is geworden dat de adviezen van de huisarts en de deskundigen niet volledig op elkaar aansloten. De school heeft vervolgadvisie ingewonnen en daarnaar gehandeld. De Commissie kan niet vaststellen dat de school niet naar haar vermogen de adviezen en afspraken heeft nageleefd. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Medisch trauma (3)

Volgens klagers weigert de school het door de deskundigen vastgestelde medisch trauma te erkennen. De school betwist dit en zegt de impact op [leerling] al voordat het trauma was vastgesteld te hebben erkend. Het is het woord van de een tegen de ander. Omdat verder bewijs ontbreekt, kan de Commissie niet vaststellen dat de school op dit punt onzorgvuldig heeft gehandeld. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Medische experts (4)

Zie ook hiervoor onder 'Uitvoering advies en afspraken'. Klagers menen dat de school de adviezen van medische experts in twijfel heeft getrokken. De school ontkent dat zij dit heeft gedaan en dat zij de adviezen waar mogelijk heeft uitgevoerd. Dit is een welles-nietes discussie geworden. Bewijs dat de school op dit punt een verwijt treft is er niet. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Houding (5)

Klagers hebben de houding van de school als respectloos en intimiderend ervaren. De school meent daarentegen dat zij zich juist altijd professioneel en respectvol heeft opgesteld. De Commissie kan op

basis van het dossier en hetgeen tijdens de behandeling is besproken niet vaststellen dat de school in de bejegening van klagers niet correct heeft gehandeld. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Communicatie

De Commissie constateert dat de communicatie van de school met klagers vanaf het begin stroef is verlopen. Dit is mogelijk veroorzaakt door de uitzonderlijke situatie en de heftigheid van de gemelde incidenten. Zo heeft de school de eerste veertien dagen van het thuiszitten van [leerling] ten onrechte niet geïnformeerd naar haar welzijn. Hoewel de school daar later wel excuses voor heeft aangeboden, is het begrijpelijk dat klagers de school dit kwalijk nemen.

Uit alles blijkt dat de school zich uitermate heeft ingespannen om de kwestie goed aan te pakken en het belang van [leerling] te dienen. Er zijn ingrijpende maatregelen getroffen en vele gesprekken gevoerd, die ongetwijfeld veel van de school hebben gevergd. Waar het is misgegaan is dat dit onvoldoende aan klagers is overgebracht en zij onvoldoende zijn betrokken bij de gekozen maatregelen en de uitvoering daarvan. Zo zijn na de meivakantie de toezichtmaatregelen ingeperkt en is gezocht naar alternatieven, zonder dat klagers hiervan op de hoogte werden gesteld, laat staan daarover konden meepraten. Zoals klagers ter zitting hebben uitgesproken, voelen ze zich niet meegenomen door de school in de situatie.

Terugkijkend op de gebeurtenissen constateert de Commissie dat onvoldoende sprake is geweest van een gezamenlijke aanpak van de incidenten door de school en klagers. Dit valt de school te verwijten. De school is te veel vanuit haar eigen pedagogische opdracht met de situatie aan de slag gegaan, en heeft klagers onvoldoende bij de gang van zaken betrokken. Daardoor hebben klagers het gevoel gekregen dat zij geen enkele invloed op het proces hadden en dat de school hen niet serieus nam. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Helaas zijn de verhoudingen gaandeweg steeds verder verslechterd, en -mede door de harde en aanvallende opstelling van klagers- is het vertrouwen in een goede samenwerking spijtig genoeg uiteindelijk geheel verloren gegaan.

De Commissie ziet aanleiding op dit punt een aanbeveling te doen.

Protocol

Van de school kan niet verwacht worden dat zij een apart protocol 'seksueel geweld' opstelt. De gemelde incidenten zijn daar te uitzonderlijk voor. Juist vanwege de zeer jonge leeftijd van de leerlingen was een aanpak op maat nodig. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie beveelt het bestuur aan om in een delicate situatie als de onderhavige, waarin de communicatie tussen de school en klagers moeizaam verloopt, als bestuur meer betrokkenheid te tonen en in een vroeg(er) stadium zowel ouders als de school in de communicatie te ondersteunen.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie beveelt het bestuur aan om in een delicate situatie als de onderhavige, waarin de communicatie tussen de school en klagers moeizaam verloopt, als bestuur meer betrokkenheid te tonen en in een vroeg(er) stadium zowel ouders als de school in de communicatie te ondersteunen.

Aldus gegeven op 22 april 2024 door mr. M. van der Veen, voorzitter, L.A.M. Swaans en drs. C.E.M. van Baars, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. van Veen als secretaris.